

Bijlage 1- Programmering Kennis Zuid-Holland

Bijlage 1 bevat een aanzet voor het programma van Kennis Zuid-Holland voor 2021. Hierin staat een beschrijving van de lopende en voorgenomen programmering van strategische kennisontwikkeling en -doorwerking door de organisatie Provincie Zuid-Holland.

Verder geeft bijlage 1 een overzicht van de afgeronde activiteiten van Kennis Zuid-Holland. Deze activiteiten hebben voor een groot deel plaatsgevonden voor de start en ontwikkeling van het programma Kennis Zuid-Holland.

Overzicht strategische kennisprojecten Kennis Zuid-Holland

Hieronder zijn de verschillende strategische kennisprojecten binnen Kennis Zuid-Holland omschreven:

1. **Team Trends:** signaleert en agendeert trends en ontwikkelingen die relevant zijn voor Zuid-Holland en helpt collega's, met behulp van een serious game, trends toe te passen in hun werk. https://staatvan.zuid-holland.nl/portfolio_page/trendsignaal/
2. **Strategische onderzoeksagenda: lange termijn sectordoorsnijdende onderzoeken**
 - A. **ToekomstAgenda:** programmeert faciliteert en presenteert toekomstonderzoeken op thema's die sectordoorsnijdend en mogelijk disruptief zijn en een visie op de lange termijn vragen. Thema's zoals de maatschappelijke impact van nieuwe technologieën en nieuwe ruimtelijke verbindende concepten. <https://www.zuid-holland.nl/overons/toekomstagenda/>
 - B. **Beleidsinformatie maatschappelijke ontwikkelingen:** een sociaaleconomische onderzoeksagenda, met thema's zoals maatschappelijk onbehagen en de toekomst van werk.
 - C. **Strategische onderzoeken vanuit vakafdelingen:** lange termijn sectoroverstijgende onderzoeken die vanuit de vakafdelingen worden geïnitieerd en gefinancierd.
3. **Plein1:** is dé plek waar samen met partners het debat gevoerd wordt over trends en beleid. Bij Plein1 komen we samen om stil te staan bij nieuwe maatschappelijke ontwikkeling, kennis te delen, nieuwe contacten te leggen en nieuwe samenwerkingen aan te gaan. <https://www.zuid-holland.nl/overons/plein1/>
4. **Denkers van Waarde:** is een inspiratiereeks waar vernieuwende denkers worden uitgenodigd voor een gesprek met de provincie Zuid-Holland. Met deze reeks willen we het strategisch bewustzijn in de organisatie over onze positie in de samenleving verstreken.

Hiernaast organiseert de provincie Zuid-Holland tweejaarlijks het Festival van de Toekomst. Op het Festival van de Toekomst komen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen samen om te werken aan de innovatiekracht van Zuid-Holland. Strategische kennis rondom transitieopgaven is een belangrijk onderdeel van het festival dat (afhankelijk van de situatie rondom corona) zal plaatsvinden in 2021.

Kennisprogrammering Provincie Zuid-Holland 2021

Dit overzicht toont de programmering van strategische kennisontwikkeling en -doorwerking door de organisatie Provincie Zuid-Holland. Onder programmering wordt hier verstaan een in thematiek en tijd samenhangende (1) signalering van mogelijke issues voor kennisontwikkeling, (2) oplevering van nieuwe kennis (beleidsinformatie, onderzoeken, verkenningen) en (3) organisatie van events en netwerken voor de signalering en doorwerking van die kennis.

De op te leveren producten zijn geordend verticaal naar hoofdstuk uit het coalitieakkoord (+ issues die nog niet daaronder zijn te rangschikken). Horizontaal is onderscheid gemaakt naar producten die worden ontwikkeld onder de vlag van Kennis Zuid-Holland (op volgorde van fase: signalering, onderzoek en debat) en producten die daarbuiten, maar wel binnen de provinciale organisatie worden ontwikkeld (laatste kolom). Producten die onder meerdere ambities of fasen vallen zijn met een + aangeduid.

Binnen de signalering van mogelijke issues voor kennisontwikkeling (1) wordt onderscheid gemaakt tussen trends die Kennis Zuid-Holland in 2021 in het oog wilt houden en trends waar Team Trends in 2021 verdere actie op onderneemt met behulp van de TrendCheck (dikgedrukt).

Thema's uit het coalitieakkoord

<u>Fase</u>	<u>Signaleren</u>	<u>Onderzoeken</u>		<u>Debat</u>			<u>Overig</u>
<u>Ambitie</u>	<u>Trends</u>	<u>BMO</u>	<u>ToekomstAgenda</u>	<u>Plein1/debat</u>	<u>DvW</u>	<u>Festival van de Toekomst</u>	<u>Projecten buiten het netwerk</u>
Samen werken aan ZH	<ul style="list-style-type: none"> • Kloven in de maatschappij • Toekomst van toezicht • Toekomst van het middenbestuur • De omgevingswet 	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusieve transities 		<ul style="list-style-type: none"> • Circulair Zuid-Holland: inclusieve transitie (november) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk: Herman Tjeenk Willink (rol overheid) • Mogelijk: Hans Boutellier (ondermijning en veerkracht) • Mogelijk: Dirk Brengelmann (EU, 75 jaar vrijheid) 		<ul style="list-style-type: none"> • Verkenning inclusieve leefomgeving (LTA Omgevingsbeleid)

Bereikbaar Zuid-Holland	<ul style="list-style-type: none"> • (e)fietsgebruik • Elektrisch vervoer • Zelfrijdende voertuigen • Toenemende belang scheepvaart • Transitie zeehavens 		<ul style="list-style-type: none"> • Mobiliteit en verstedelijking (Q4 2021) + • Verduurzaming binnenvaart (Q1 2021) + 	<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming binnenvaart (ntb) + 		<ul style="list-style-type: none"> • Toekomstscenario's mobiliteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame infrastructuur en mobiliteitsmaatregelen Klimaatakkoord • Goederenvervoercorridors • Inzet PZH op internationaal spoor • MIRT verkenning Metropolaan OV en verstedelijking • Onderzoek corridors op EU-transportassen • Prioriteitenkader Smart Mobility • Schone en duurzame binnenvaart (LIFE) • STISE Duurzame transport infrastructuur in de Eurodelta • Toekomstbeeld Openbaar Vervoer 2040 • Werkagenda Vlaanderen (grensoverschrijdende mobiliteit) • CLINSH (afronding 2021) +
Schone energie voor iedereen	<ul style="list-style-type: none"> • Waterstofeconomie 	<ul style="list-style-type: none"> • Energietransitie en maatschappelijke gevolgen 	<ul style="list-style-type: none"> • WaVEn (Q1 2021) + 	<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming binnenvaart 		<ul style="list-style-type: none"> • WaVEn serious game 	<ul style="list-style-type: none"> • CLINSH (afronding 2021) + • Energieopslag • Systemstudie energie-infrastructuur Zuid-Holland 2020-2030-2050
Een concurrerend Zuid-Holland	<ul style="list-style-type: none"> • Circulaire economie • Energietransities + • Transitie van de haven 			<ul style="list-style-type: none"> • Circulair Zuid-Holland: inclusieve 		<ul style="list-style-type: none"> • Thema: made in ZH 	<ul style="list-style-type: none"> • Opzet kenniskring Zon & Circulair (Q4 2020)

	<ul style="list-style-type: none"> Arbeidsomstandigheden TrendCheck Circulair Zuid-Holland 			transitie (november)			<ul style="list-style-type: none"> Accelerating circular economy (ACCEZ) Verkenning circulaire economie Systeemstudie energie infrastructuur
	<ul style="list-style-type: none"> Digitale veiligheid Digitale ontworping en infrastructuur Big data Kunstmatige intelligentie Cloud technologie Internet of things Open data Fake nieuws Digitale fuik TrendCheck Digitalisering 		<ul style="list-style-type: none"> Ethische aspecten digitalisering (Q1 2021) 	<ul style="list-style-type: none"> Webinar Q1 2021 gekoppeld aan FvT (ntb) 		<ul style="list-style-type: none"> Thema FvT: Leading in technology Toekomstonderzoek Ethische aspecten digitalisering AI en MKB 	
	<ul style="list-style-type: none"> Voedselinnovatie Life science Greenports Druk op voorraden Trendcheck Greenports 		<ul style="list-style-type: none"> WaVEn (Q1 2021) + 			<ul style="list-style-type: none"> Thema FvT: Made in ZH WaVEn serious game 	<ul style="list-style-type: none"> Ruimtelijke effecten in Zuid-Holland op de grote ruimtevragers van technologische ontwikkelingen (voorbereidend)
Versterken natuur in ZH	<ul style="list-style-type: none"> Afname biodiversiteit Stikstof probleem TrendCheck Groene cirkels 						<ul style="list-style-type: none"> Biodiversiteit Hoger Doelbereik Natura 2000 doel analyses
Sterke steden en dorpen in ZH	<ul style="list-style-type: none"> Veranderd winkellandschap Smart mobility Recreatie Trek uit de stad De bewegelijke stad 	<ul style="list-style-type: none"> Cultureel erfgoed en vestiging Discriminatie op de woningmarkt 	<ul style="list-style-type: none"> Kansen van de Noordzee (Q1 2021) Verschuivingen in ruimtevraag en gebruik (Q4 2021) 	<ul style="list-style-type: none"> Woon-werk Akkoorden (ntb) 		<ul style="list-style-type: none"> Thema: Gelukkig, gezond & leefbaar Campus@sea – Toekomst van de Noordzee 	<ul style="list-style-type: none"> Verkenning ten behoeve van woon/werk akkoorden

			<ul style="list-style-type: none"> • Mobiliteit en verstedelijking (Q4 2021) + 			<ul style="list-style-type: none"> • Verschuiving in de ruimtevraag en gebruik • Toekomstscenario's mobiliteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Regioverkenning: Coastal District (Haaglanden)
Gezond en veilig ZH	<ul style="list-style-type: none"> • Coronapandemie • Vergezichten voor klimaatadaptatie • Kwaliteit van leven in ZH • Stikstofkringloop • Vitale bodem 		<ul style="list-style-type: none"> • Gezonde weg en hinder (Q4 2021) 		<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk: Anneke van Zanen (sport) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gezonde stad – gezond verstand 	<ul style="list-style-type: none"> • Bescherming tegen overstroming (FRAMES) • Sport in relatie tot recreatie (LTA omgevingsbeleid) • Kennis- en onderzoeksagenda Deltares • Verkenning sportief toerisme
Financiën en organisatie			<ul style="list-style-type: none"> • Weerbaar Zuid-Holland (Q1 2021) 				<ul style="list-style-type: none"> • COELO rapportage 'Belastingen van decentrale overheden in EU-landen en hun geschiktheid voor Nederlandse provincies' (IPO-verband) • Strategische Personeelsplanning (SPP)

Signalerende thema's

	<u>Signaleren</u>	<u>Onderzoeken</u>		<u>Debat</u>			<u>Overig</u>
<u>Thema</u>	<u>Trends</u>	<u>BMO</u>	<u>ToekomstAgenda</u>	<u>Plein1</u>	<u>DvW</u>	<u>Festival van de Toekomst</u>	<u>Projecten buiten het netwerk</u>

Corona	<ul style="list-style-type: none"> • Scenario-analyse: Middellange termijn impact corona-crisis Provincie Zuid-Holland. 					<ul style="list-style-type: none"> • Scenario werksessie impact corona Zuid-Holland 	<ul style="list-style-type: none"> • Van Oort e.a., De weerbare regio II. Regionaal-economische impactmitigatie van coronamaatregelen. Project 2020-2022.
Demografie	<ul style="list-style-type: none"> • Vergrijzing • Dakloosheid • Trek uit de stad • Arbeidsparticipatie migranten • Armoede 	<ul style="list-style-type: none"> • Eenzaamheid • Armoede in Zuid-Holland 	<ul style="list-style-type: none"> • Eenzaamheid (met BMO) (Q1 2021) 				
Voedsel	<ul style="list-style-type: none"> • Toekomst van voedsel 		<ul style="list-style-type: none"> • Voedselsysteem Zuid-Holland (Q4 2021) 			<ul style="list-style-type: none"> • Voedsel families 	
Overig	<ul style="list-style-type: none"> • TrendSignaal: https://staatvan.zuid-holland.nl/portfolio_page/trendsignaal/ • Verdwijnen van autoriteit en de waarde van kennis en wetenschap / verdwijnt het feit uit de politiek? • Privacy 						

Afgeronde activiteiten strategische kennisfunctie

Dit overzicht toont de **afgeronde activiteiten** van strategische kennisontwikkeling en -doorwerking door de organisatie Provincie Zuid-Holland. De afgeronde producten zijn geordend verticaal naar hoofdstuk uit het coalitieakkoord (+ issues die nog niet daaronder zijn te rangschikken). Horizontaal is onderscheid gemaakt naar producten die worden ontwikkeld onder de vlag van Kennis Zuid-Holland (op volgorde van fase: signalering, onderzoek, debat) en producten die daarbuiten maar wel binnen de provinciale organisatie worden ontwikkeld (laatste kolom).

Thema's uit het coalitieakkoord

<u>Fase</u>	<u>Signaleren</u>	<u>Onderzoeken</u>		<u>Debat</u>			<u>Overig</u>
<u>Ambitie</u>	<u>Trends</u>	<u>BMO</u>	<u>ToekomstAgenda</u>	<u>Plein1/debat</u>	<u>DvW</u>	<u>Festival van de Toekomst</u>	<u>Projecten buiten het netwerk</u>
Samen werken aan ZH	<ul style="list-style-type: none"> TrendCheck strategische kennisfunctie 	<ul style="list-style-type: none"> Sociale verschillen en overeenkomsten in Zuid Holland Maatschappelijk onbehagen 	<ul style="list-style-type: none"> Interventie-strategieën 	<ul style="list-style-type: none"> Anticipeerprogramma; Self-fulfilling prophecy? (2016) De provincie is van iedereen (2018) 	<ul style="list-style-type: none"> Marleen Stikker (digitalisering) Jaap de Hoop Scheffer (EU, buitenlandbeleid) Douwe Jan Elzinga (bestuurlijke indeling) Arno Visser (decentralisaties en verantwoording) Reinier van Zutphen (participatie en burgers) Corien Prins (digitalisering) Kim Putters (polarisatie) 		<ul style="list-style-type: none"> Verkenning inclusieve leefomgeving (LTA omgevingsbeleid)

					<ul style="list-style-type: none"> • Tom Jan Meeuws (politiek Den Haag) 		
Bereikbaar Zuid-Holland	<ul style="list-style-type: none"> • TrendCheck bereikbaar Zuid-Holland • TrendCheck mobiliteit omgevingskwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociale inclusiviteit en vervoersarmoede • Sociaal-culturele achtergronden van voorzieningengebruik 		<ul style="list-style-type: none"> • Vervoersarmoede (2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • Peter Frankopan (nieuwe Zijderoutes) 		<ul style="list-style-type: none"> • Corridor Rotterdam – Antwerpen (MIRT) (Q4 2020) • Hoe verleiden we reizigers om slimmer dan met een auto te reizen?
Schone energie voor iedereen	<ul style="list-style-type: none"> • TrendCheck klimaatadaptatie/ Bodemdaling 			<ul style="list-style-type: none"> • Regionale ruimte en energie strategieën (2017) • Deltagrid 2050 (2019) • WaVen Nexus (2020) 			<ul style="list-style-type: none"> • Energietransitie (Smart Multi Commodity Grid)(LTA Omgevingsbeleid)
Een concurrerend Zuid-Holland	<ul style="list-style-type: none"> • TrendCheck digitale economie 	<ul style="list-style-type: none"> • Circulaire economie en werk • Circulaire economie en sociale gevolgen • Toekomst van werk • Cultuurparticipatie en bereik 	<ul style="list-style-type: none"> • Maritiem Topcluster 	<ul style="list-style-type: none"> • Groene groei in Zuid-Holland (2016) • Maatschappelijke invloed van nieuwe technologieën (mint) (2016) • Toekomst van Werk (2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • Barbara Baarsma (economische structuren) • André Kuipers (ruimtevaart) Klaas Knot (economie en financiële markt) 		<ul style="list-style-type: none"> • Opzet kenniskring Zon & Circulair (Q4 2020) • Biobased economy • Digitale economie (LTA Omgevingsbeleid) • Ruimtelijke economische ontwikkelstrategie • Onderwijs en arbeidsmarkt (LTA Omgevingsbeleid)
Versterken natuur in ZH	<ul style="list-style-type: none"> • TrendCheck Rijke groenblauwe leefomgeving 			<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe aanpak groene hart (2019) 			<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame landbouw (LTA Omgevingsbeleid) • Groene cirkels
Sterke steden en dorpen in ZH	<ul style="list-style-type: none"> • TrendCheck Slim ruimtegebruik • TrendCheck Verstedelijkingsstrategie 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociaal-culturele achtergronden voorzieningengebruik • Arbeidsmigranten 		<ul style="list-style-type: none"> • Slimme stedelijke regio's (2015) 			<ul style="list-style-type: none"> • Binnenstedelijke transformatie (LTA Omgevingsbeleid)

	<ul style="list-style-type: none"> TrendCheck jongerendag verstedelijksingsconferentie 			<ul style="list-style-type: none"> Vitaliteit kleine kernen (2018) Verstedelijking en vergroening in Zuid-Holland (2018) Vestigingsplaats factoren van de toekomst (2019) 			<ul style="list-style-type: none"> Vitaliteit kleine kernen (LTA Omgevingsbeleid)
Gezond en veilig ZH			<ul style="list-style-type: none"> Gezonde Leefomgeving 				<ul style="list-style-type: none"> NEO, Impact van de corona-epidemie op de economie van Rotterdam-Rijnmond, MRDH, Zuid-Holland en Den Haag.
Financiën en organisatie	<ul style="list-style-type: none"> TrendCheck afdeling opdrachtgeverschap 						

Signalerende thema's

	<u>Signaleren</u>	<u>Onderzoeken</u>		<u>Debat</u>			<u>Overig</u>
<u>Thema</u>	<u>Trends</u>	<u>BMO</u>	<u>ToekomstAgenda</u>	<u>Plein1</u>	<u>DvW</u>	<u>Festival van de Toekomst</u>	<u>Projecten buiten het netwerk</u>
Sectordoor-snijdend			<ul style="list-style-type: none"> (on)Begrensde technologie – maatschappelijke invloed van nieuwe technologie (MINT) Nieuwe afhankelijkheid tussen Water, Voedsel en Energie (NEXUS) 			<ul style="list-style-type: none"> TrendCheck algemeen 	

			<ul style="list-style-type: none">• Verbindende ruimtelijke concepten				
Overig				<ul style="list-style-type: none">• Breder dan de dijk (2020)			